

ΕΞΕΚΙΝΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΤΗΣ ΜΕΛΙΒΟΙΑΣ

Πήλινο χωριό στον Κίσαβο!

* Με... γήινα υλικά και εθελοντές μάστορες

Του Δημήτρη Βόλλα

Τη δημιουργία ενός οικολογικού χωριού που θα βρίσκεται σε μια πλαγιά του Κίσαβου καλύπτοντας μια έκταση περίπου 150 στρεμμάτων οραματίζεται ο Δήμος Μελιβοίας πρωτοπορώντας για ακόμα μια φορά στα δρώμενα του Νομού και όχι μόνο.

Έτσι μία προσπάθεια που ξεκίνησε από πέρσι το καλοκαίρι συνεχίζεται και φέτος με τη συμμετοχή εθελοντών από την Ελλάδα και το εξωτερικό που θα αναλάβουν δράση στην περιοχή κτιζόντας με πηλό, άμμο, άχυρο και πέτρα αναβιώνοντας την τεχνική των προγόνων μας που κατασκεύαζαν σπίτια από πηλό!

Η... αφορμή για όλα αυτά ήταν μία συνεργασία που άρχισε ο Δήμος Μελιβοίας με τον οικονομολόγο κ. Κώστα Κοντογιάννη και το φίλο του Στέλιο Γκαγκάρα οι οποίοι έχοντας σαν «χόμπι» τις κατασκευές από πηλό με την παραδοσιακό τρόπο είχαν προχωρήσει στο κτίσιμο ενός πηλίνου σπιτιού σε κτήμα του οικονομολόγου στο χωριό Νέσσωνας.

Κινητοποιήθηκαν λοιπόν οι εθελοντές μέσω ειδικού site στο internet, συγκεντρώθηκαν 60 νέοι άνθρωποι, και μέσα σε 15 ημέρες έφτασαν το πρώτο σπiti ανάμεσα από Κουτσουπιά και Κόκκινο Νερό που τελικά θα χρησιμοποιηθεί από το Δήμο σαν τουριστικό περίπτερο.

Για φέτος οι εργασίες με πηλάκι προγραμματίζονται σε δύο φάσεις:

* Η πρώτη υλοποιείται την ερχόμενη εβδομάδα όπου 50 εθελοντές από 23-25 Απριλίου θα διαμορφώσουν τον υπάρχοντα εξωτερικό χώρο με... πήλινα παγκάκια, ψισταριές, θέσες για φωτοβολταϊκά, κ.ά.
* Η δεύτερη μέσα στο καλοκαίρι

με την κατασκευή εκεί ενός θέατρου.

Τα... γήινα υλικά
Εξηγώντας τις τεχνικές και τα γήινα υλικά ο Κώστας Κοντογιάννης θα μας διαφωτίσει:

«Το κομψό θεωρείται σαν μία από τις πιο αρχαίες τεχνικές χτισματος με γήινα υλικά. Εδώ χρησιμοποιούνται τα χέρια και τα πόδια για να σχηματιστούν μάζες πηλού αναμιγμένου με άμμο και άχυρο οι οποίες τοποθετούνται ή μία πάνω στην άλλη διαμορφώνοντας έτσι μονολιθικές κατασκευές με μεγάλη σταθερότητα. Η λέξη κομψ προέρχεται από μια παλιά αγγλική λέξη cob που σημαίνει σβάλος.

Τα πηλάκια είναι επίσης από τα πιο παλιά δομικά υλικά. Γίνονται μόνον από αργιλωδές χώμα που έχει

υγραίνει με νερό, προσθέτοντας μερικές φορές κομμένο άχυρο, τρίχες κατσίκας ή άλλες ίνες που προστίθενται για ενίσχυση και που στη συνέχεια αφαιρείται να στεγνώσει στο επιθυμητό σχήμα. Συνήθως τα πηλάκια έχουν σχήμα παραλληλεπίπεδο και κτιζόνται όπως τα τούβλα.

Το άχυρο σαν οικοδομικό υλικό αποτελεί ανανεώσιμη πηγή, έχει εξαιρετικές μονωτικές δυνατότητες, καλύτερες από οποιοδήποτε άλλο υλικό και είναι πολύ εύκολο στο κτίσιμο. Τα σπitia από αχυρόμαλας είναι πολύ της μόδας στην Αγγλία και στις νοτιοδυτικές Ηνωμένες Πολιτείες όπου υπάρχουν συγκεκριμένοι για αυτά παλαιοδομικοί κανονισμοί ακόμη και δυνατότητα εξασφάλισης στεγαστικού δανείου από τράπεζες.

Το τσουβάλια με χώμα σαν τεχνική είναι και παλιά και νέα. Σάκοι με άμμο χρησιμοποιούνται από το στρατό για τη δημιουργία αχυροματικών έργων ή για τον έλεγχο των νερών των ποταμών. Οι ίδιοι λόγοι που καθόρισαν τους σάκους στις παραπάνω εφαρμογές ισχύουν και για το κτίσιμο σπιτιών. Οι τοίχοι είναι συμπαγείς και γεροί, αντέχοντας όλων των ειδών τις καταπονήσεις από άσχημες καιρικές συνθήκες μέχρι σφαίρες και βόμβες.

Η μέθοδος με το χώμα σε καλούπια είναι τουλάχιστον τόσο παλιά όσο και το Σινικό Τείχος. Είναι αρκετά όμοια με τα πηλάκια και το κομψ στο ότι το μίγμα είναι κυρίως άμμος και πηλός. Η διαφορά είναι ότι το υλικό συμπιέζεται σε καλούπια τα οποία συνήθως δημιουργούν πολύ

επίπεδες και κάθετες επιφάνειες.

Η ρευστή γη είναι όμοια με το κοινό μπετόν γιατί τα υλικά αναμιγνύονται με τον ίδιο τρόπο χρησιμοποιώντας ταμπέτο σαν συνεκτικό υλικό. Η μόνη διαφορά είναι ότι αντί για την άμμο και τα χαλίκια που χρησιμοποιούνται για το μπετόν εδώ χρησιμοποιείται κοινό χώμα. Επίσης χρησιμοποιείται λιγότερο ταμπέτο. Δεν απαιτείται ιδιαίτερη συντήρηση σε αυτούς τους τοίχους μια και έχουν αυξημένη αντίσταση στον ήλιο και τη βροχή.

Το μίγμα άχυρου με πηλό χρησιμοποιείται για τοιχοποιίες που δεν φέρουν φορτία. Κατασκευάζεται από άχυρο, κατά προτίμηση με μακριά ίνα τα οποία αναμειγνύονται με διάλυμα πηλού ο οποίος παίζει και το συνεκτικό ρόλο.

Η φυσική δόμηση είναι ένας αρκετά νέος όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει μια δομική προσέγγιση προσανατολισμένη στη χρήση τοπικών, προσεκτικά επιλεγμένων ή και ανακυκλωμένων υλικών, απλών εργαλείων και τεχνικών.

Σε όλους σχεδόν τους τόπους η φύση μας εξασφαλίζει τα δομικά υλικά που χρειαζόμαστε. Επειδή τα υλικά αυτά χρειάζονται ελάχιστη επεξεργασία ή μεταφορά, τα οικονομικά και περιβαλλοντολογικά κόστη είναι χαμηλά. Μερικά από αυτά τα υλικά είναι ανανεώσιμα (όπως τα δένδρα και το άχυρο) και κάποια άλλα (όπως οι πέτρα και το χώμα) υπάρχουν σε τέτοια αφθονία που είναι πρακτικά ανεξάντλητα.

Ένα ακόμα από τα πλεονεκτήματά του να κτίει κάποιος με τοπικά υλικά είναι ότι το κτίριο βρίσκεται σε πλήρη οπτική αρμονία με το περιβάλλον.

Ραντεβού στον Κίσαβο λοιπόν καθώς μια αλλιώτικη περιπέτεια φταγμένη από πηλό μόλις ξεκινά...

